

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ**

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація
спеціалізації І7.02 Ерготерапія
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
освітня кваліфікація: бакалавр з ерготерапії
професійна кваліфікація: асистент ерготерапевта**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Полтавського
державного медичного університету
від «27» серпня 2025 р.

протокол № 1

Освітньо-професійна програма введена в дію з
01 вересня 2022 р. наказ ректора
від «31» травня 2022 р. № 150

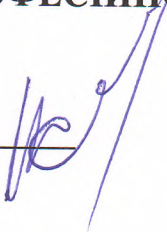
Полтава 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Погоджено

Начальник навчального відділу

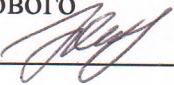
д.мед.н. професор _____
« 07 » травня 2025 р.

Іван СТАРЧЕНКО

Директор інституту в складі закладу

вищої освіти Навчально-наукового

медичного інституту _____
« 07 » травня 2025 р.

Жанна КУНДІЙ

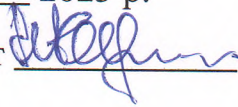
Освітня програма обговорена та схвалена на засіданнях:

Ради із забезпечення якості вищої освіти й освітньої діяльності
Полтавського державного медичного університету
протокол № 4 від « 06 » травня 2025 р.

Голова Ради д.мед.н. професор _____ Валентин ДВОРНИК

кафедри фізичної та реабілітаційної медицини

протокол № 16 від « 24 » квітня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри к.мед.н. доцент Микола РЯБУШКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Фізична терапія, ерготерапія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація, спеціалізації І7.02 Ерготерапія, галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення освітньої кваліфікації бакалавр терапії та реабілітації розроблена відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 рр., Національної стратегії у сфері прав людини, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 19.12.2018 р. № 1419), Постанови КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» із змінами та доповненнями, Постанови КМУ від 30.08.2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», Постанови КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» зі змінами та доповненнями, Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015), Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, Концепції розвитку цифрових компетентностей, Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010, Статуту Полтавського державного медичного університету, Стратегії Полтавського державного медичного університету на 2022-2027 рр., Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті, Положення про освітні програми в Полтавському державному медичному університеті та інших чинних нормативних документів.

Освітньо-професійна програма оновлена із врахуванням Закону України від 23.04.2024 р. № 3642-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу», Закону України «Про основи національного спротиву», Концепції розвитку цифрових компетентностей, Концепції розвитку електронної охорони здоров'я, Постанови КМУ від 28.03.2018 р. № 334 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я», Постанови КМУ від 21.06.2024 р. № 734 «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських», Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України № 1541 від 29.10.2024р. «Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти», Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 1065 від 05.07.2025р. «Деякі питання підготовки та професійної діяльності за професіями у сфері охорони здоров'я».

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, у якому визначено передумови доступу до навчання за цією програмою, нормативний термін підготовки, перелік освітніх компонентів та логічна послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання програми, форма атестації здобувачів освіти, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, програмні результати навчання, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою Полтавського державного медичного університету у складі:

Голова робочої групи:

Валерій ЖАМАРДІЙ – гарант освітньої програми, доктор педагогічних наук, доцент, професор закладу вищої освіти кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, ерготерапевт інсультного відділення Комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради».

Члени робочої групи:

Микола РЯБУШКО – кандидат медичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, лікар фізичної та реабілітаційної медицини;

Юрій КАЗАКОВ – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини;

Михайло ДЕЛЬВА – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри нервових хвороб;

Ганна ВАСИЛЬЄВА – доктор медичних наук, професор, професор закладу вищої освіти кафедри психіатрії, наркології та медичної психології;

Євген СТРАШКО – кандидат медичних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, лікар фізичної та реабілітаційної медицини;

Євгенія СКРІННІК – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, ерготерапевт інсультного відділення Комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

Інна БАРАНЕЦЬ – доктор філософії, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, ерготерапевт центру реабілітаційної медицини Комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

Григорій ОКСАК – доктор філософії, головний лікар Комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

Світлана ГРИЦЕНКО – завідувач Регіонального реабілітаційного центру RECOVERY;

Людмила КЛЕЦЕНКО – кандидат педагогічних наук, доцент, ерготерапевт реабілітаційного відділення Комунального підприємства «2-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради»;

Ангеліна КІШІНЕЦЬ – здобувачка вищої освіти ОПП Фізична терапія, ерготерапія спеціальності І7 Терапія та реабілітація.

Рецензії та відгуки зовнішніх рецензентів:

Олександр ГАВЛОВСЬКИЙ – генеральний директор ПрАТ «Миргородкурорт»;
Сергій ЦЕГЕЛЬНИК – директор Полтавського казенного експериментального протезно-ортопедичного підприємства;

Євген СКАЛЯНСЬКИЙ – директор ТОВ «МЦ Клініка Скалянського»;

Олег НЕХАНЕВИЧ – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини та валеології Дніпровського державного медичного університету;

Марія МАЗЕПА – доктор медичних наук, професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії Львівського державного університету імені Івана Боберського;

Тетяна БАКАЛЮК – доктор медичних наук, професор кафедри медичної реабілітації Тернопільського національного медичного університету ім.І.Я. Горбачевського;

Григорій ОКСАК – доктор філософії, головний лікар Комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

Ольга ЮШКОВСЬКА – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і валеології Одеського національного медичного університету, лікар фізичної та реабілітаційної медицини;

Наталія ГОЛОД – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Івано-Франківського національного медичного університету;

Юлія ЮЩЕНКО – регіональний координатор Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;

Дмитро НІЖНИЧЕНКО – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, директор Комунальної установи Полтавської обласної ради «Центр спортивної підготовки»;

Руслан БУТОВ – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Сергій ЗАЙЦЕВ – директор Комунального закладу «Інклюзивно-ресурсний центр Полтавської міської ради».

Термін перегляду освітньо-професійної програми 1 раз на 1 рік.

Оновлення, перегляд, зміни та доповнення освітньо-професійної програми
Фізична терапія, ерготерапія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності І7 Терапія та реабілітація за спеціалізацією І7.02 Ерготерапія галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення:

Навчальний рік	Рішення Вченої ради (дата, протокол №)
2022–2023	21 червня 2023р., №9
2023-2024	17 квітня 2024 р., №7
2024-2025	27 серпня 2025 р., №1

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Полтавського державного медичного університету

1. Профіль освітньо-професійної програми

Складові	Опис освітньо-професійної програми
1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Полтавський державний медичний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з ерготерапії Асистент ерготерапевта
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Фізична терапія, ерготерапія
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Цикл/рівень	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; НРК України – 6 рівень; FQ – ENEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Для здобуття освітнього ступеня бакалавра можуть вступати особи, які здобули повну загальну середню освіту або освіту освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста галузей знань та спеціальностей: 01 Освіта, 053 Психологія, 223 Медсестринство, 224 Технології медичної діагностики та лікування, 231 Соціальна робота. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Полтавського державного медичного університету»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Форма навчання	Денна
Інтернет-адреса постійного	https://www.pdmu.edu.ua

розміщення опису освітньо-професійної програми	
1.2. Мета освітньої програми	
Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку конкурентоспроможних фахівців галузі охорони здоров'я – бакалаврів з ерготерапії, що поєднують здатність до творчої співпраці в міждисциплінарній команді, які володіють спеціальними знаннями, уміннями та навичками щодо проведення, корекції та оптимізації ерготерапевтичного процесу, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми прикладного характеру, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних і психолого-педагогічних наук, задля розвитку та вдосконалення реабілітаційних відділень і центрів Полтавського регіону та України; професіоналів нової формації, які діють на засадах інтелектуальної свободи та різноманітності, толерантності і людиноцентризму, демократичних і національно свідомих особистостей.	
1.3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення Спеціальність І7 Терапія та реабілітація Спеціалізація І7.02 Ерготерапія Об'єкти вивчення та діяльності: порушення різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп, шляхи покращення виконання заняттєвої активності на підставі професійного мислення ерготерапевта. Цілі навчання: Реалізація процесу ерготерапії з метою покращення виконання заняттєвої активності особами різних вікових, нозологічних та професійних груп. Теоретичний зміст предметної області: знання медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних основ ерготерапії; сфери та складових професійної діяльності ерготерапевта; законодавчої бази; етичних стандартів та цінностей ерготерапії; безпечного провадження професійної діяльності; основ ділового та професійного спілкування державною та іноземною(ими) мовами. Методи, методики та технології: спостереження, опитування, оцінювання, вимірювання, контролю в ерготерапії; обробки інформації; реалізації процесу ерготерапії; вербальної і невербальної комунікації. Інструменти та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; оцінювання в

	ерготерапії; реалізації втручання в ерготерапії; адаптивні та допоміжні засоби реабілітації.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна; відповідно до Міжнародних стандартів кваліфікації освіти (МСКО) має як академічну, так і прикладну орієнтацію.
Основний фокус освітньо-професійної програми	Спеціальна освіта в галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальності І7 Терапія та реабілітація. Ключові слова: охорона здоров'я та соціальне забезпечення, терапія та реабілітація, ерготерапія, заняттєва активність, спостереження, опитування, оцінювання, вимірювання, компетентності (інтегральна, загальні, спеціальні (фахові, предметні), програмні результати навчання, спеціальність, кваліфікація.
Особливості програми	Освітньо-професійну програму створено з метою реалізації проєкту «Формування єдиної системи реабілітаційної допомоги в Полтавській області». Під час розроблення освітньо-професійної програми враховано кращі практики українських (Національний університет фізичного виховання і спорту України, Український Католицький Університет, Дніпровський державний медичний університет та ін.) і закордонних закладів освіти (Академія виховання фізичного та спорту в Гданську, Гуманітарно-природничий університет імені Яна Длугоша в Ченстохові, Краківська академія імені Анжея Фрича Моджевського, Вища школа суспільно-природничих наук ім. Вінцента Поля в Любліні). Ураховуючи 100-річні традиції заснування ПДМУ освітньо-професійна програма акцентує увагу на здатності розробляти та використовувати індивідуальні програми ерготерапії в стоматології; застосовувати у професійній і підприємницькій діяльності навички менеджменту, маркетингу та юридичної обізнаності; реалізовувати індивідуальні програми ерготерапії щодо учасників бойових дій, внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок збройних конфліктів, терактів, техногенних екологічних катастроф.
1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 3226 – асистент ерготерапевта;

	3226 – масажист; 3226 – масажист спортивний; 3226 – фахівець з фізичної реабілітації; 3226 – інструктор з трудової адаптації; 3226 – інструктор з трудової терапії.
Подальше навчання	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти, набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти та освіти дорослих.
1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчання ґрунтується на принципах студентоцентризму, академічної свободи, індивідуально-особистісного підходу; відбувається через комунікативний, інтегрований підходи до навчання, самонавчання; реалізується через навчання на основі досліджень, посиленої професійної орієнтованості; форми навчальних занять – лекції, практичні та семінарські заняття, самостійна навчальна робота з застосуванням технологій дистанційного навчання, тренінги, майстер-класи, кейс-стаді, командна робота та проєктна діяльність тощо.
Оцінювання	Формативне оцінювання (письмові та усні коментарі, настанови викладачів у процесі навчання, самооцінювання та коментоване взаємооцінювання здобувачів освіти). Сумативне оцінювання у вигляді заліків, підсумкових модульних контролів, іспитів; поточне оцінювання протягом вивчення освітніх компонентів (тестування, спостереження, опитування, оцінювання, вимірювання, контролю в ерготерапії; обробки інформації; реалізації процесу ерготерапії; вербальної і невербальної комунікації тощо). Атестація здобувачів здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту.
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром'язовоскелетних, кардіореспіраторних та інших функцій організму.
Загальні компетентності	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

	ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології. ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 09. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 01. Здатність застосовувати теоретичні знання з ерготерапії та науки про заняттєву активність щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, їх взаємозв'язку із здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю. СК 02. Здатність інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології та патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп. СК 03. Здатність аналізувати і враховувати у практичній діяльності вплив особистих факторів, функцій і структур організму та факторів середовища на заняттєву активність та участь. СК 04. Здатність застосовувати у практичній діяльності основи теорії ерготерапії та рефлексивне професійне мислення.

	СК 05. Здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння науково-обґрунтованих підходів та методів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованої програми ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта. СК 06. Здатність виконувати елементи оцінювання, налаштування та навчання користуванню допоміжними засобами реабілітації під супервізією ерготерапевта для покращення функціональної мобільності, пересування у громаді та покращення заняттєвої участі. СК 07. Здатність застосовувати у практичній діяльності базові принципи ергономіки, універсального дизайну, адаптовувати середовище життєдіяльності людини. СК 08. Здатність демонструвати знання та розуміння наукового процесу і принципів написання наукових робіт, бути активним споживачем наукових досліджень для застосування їхніх результатів у практичній діяльності. СК 09. Здатність провадити практичну діяльність у межах власної професійної компетентності на засадах національних регуляторних документів, демонструвати розуміння норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, професійної та міжпрофесійної співпраці. СК 10. Здатність демонструвати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для ефективної організації та покращення ефективності власної професійної діяльності. СК 11. Здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності, дотримуватися етичних стандартів та цінностей ерготерапії. СК 12. Здатність до ефективного професійного спілкування, співпраці та міжособистісної взаємодії з особами та групами осіб, які отримують послуги ерготерапії, членами їхніх родин/опікунами та представниками інших професійних груп різного рівня. СК 13. Здатність ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей. СК 14. Здатність визначати сфери та стратегії для розвитку і вдосконалення власної професійної ідентичності, майстерності та ефективності відповідно до національних вимог до безперервного професійного розвитку. СК 15. Здатність надавати домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів.
--	--

1.7. Програмні результати навчання

ПРН 01. Застосовувати знання та розуміння доказової бази та філософського підґрунтя щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, пояснювати їхній взаємозв'язок зі здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.

ПРН 02. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань та застережень для безпечної та ефективної професійної практики.

ПРН 03. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах, демонструвати знання методів та засобів збереження життя.

ПРН 04. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь.

ПРН 05. Знати та розуміти основи теорії ерготерапії, враховуючи моделі практики ерготерапії (occupational therapy models), рамки практики (frames of reference), засновані на доказах, для вирішення заняттєвих потреб окремих осіб та груп, які отримують послуги ерготерапії.

ПРН 06. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг.

ПРН 07. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб.

ПРН 08. Застосовувати у практичній діяльності знання та базове розуміння рамок практики (frames of reference), науково-обґрунтованих підходів, методів, стратегій та інструментів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованих програм ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості.

ПРН 09. Навчати пацієнтів/клієнтів безпечному й ефективному використанню допоміжних засобів реабілітації, ортезів, протезів та інших адаптивних засобів та пристосувань для покращення функціональної мобільності, заняттєвої участі та пересування у громаді.

ПРН 10. Створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту.

ПРН 11. Застосовувати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних, опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт з дотриманням принципів доброчесності та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності.

ПРН 12. Застосовувати у професійній діяльності знання національних

регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, проводити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта та демонструвати навички міжпрофесійної співпраці.

ПРН 13. Застосовувати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для оцінювання та організації власної професійної діяльності, розробляти стратегії покращення ефективності власної професійної діяльності, використання робочого часу та ресурсів, результативного виконання поставлених робочих завдань.

ПРН 14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології та дотримуючись принципу неприпустимості корупції.

ПРН 15. Вміти ефективно спілкуватись, формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом, ефективно співпрацювати в професійному середовищі на основі цінування і поваги до рівних можливостей та занятєвих прав, різноманітності та мультикультурності.

ПРН 16. Використовувати у процесі співпраці сучасні інформаційно-комунікаційні технології відповідно до потреб пацієнтів/клієнтів та їхніх родин, в тому числі надавати послуги телереабілітації.

ПРН 17. Ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей, використовуючи електронні системи документації, типові форми документації, загальноприйнятую професійну термінологію та дотримуючись принципів конфіденційності та доброчесності.

ПРН 18. Застосовувати навички безперервного навчання для покращення професійної ідентичності та вдосконалювати значною мірою власний професійний розвиток протягом усього професійного життя, в самотній та автономний спосіб.

ПРН 19. Знати та розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі, розвитку реабілітаційних послуг відповідно до біопсихосоціальної клієнто-орієнтованої моделі реабілітації; пропагувати верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 20. Застосовувати навички щодо зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом використання заняттєвої активності людини.

ПРН 21. Реалізувати індивідуальні програми ерготерапії щодо учасників бойових дій, внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок збройних конфліктів, терактів, техногенних екологічних катастроф.

ПРН 22. Здійснювати заходи ерготерапії з особами, які мають психосоматичні стани, в тандемному партнерстві з медичними психологами, психотерапевтами. Вміти відрізнати під час роботи стадії сприйняття наявної ситуації з пацієнтом/клієнтом.

ПРН 23. Розробляти та використовувати заходи комплексної реабілітації в стоматології відповідно до навичок та умінь за отриманою спеціальністю.

ПРН 24. Застосовувати у професійній і підприємницькій діяльності навички менеджменту, маркетингу та юридичної обізнаності.

ПРН 25. Вміти з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки в історичних подіях, аналізувати та узагальнювати історичний матеріал; мати уявлення про місце і статус України у сучасному світі.

1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що залучені до реалізації освітніх компонент за освітньою програмою, відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Основною кафедрою, яка забезпечує освітній процес є кафедра фізичної та реабілітаційної медицини. До викладання окремих освітніх компонент долучені науково-педагогічні працівники кафедри філософії та суспільних наук; іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією; анатомії, з клінічною анатомією та оперативною хірургією; пропедевтики внутрішньої медицини; нервових хвороб; хірургії; хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, психіатрії, наркології та медичної психології; медицини катастроф та військової медицини та ін. Усі науково-педагогічні працівники мають відповідну академічну та професійну кваліфікації. Університет сприяє безперервному професійному розвитку викладачів, забезпечуючи підвищення кваліфікації як в Україні, так і за кордоном. Під час освітнього процесу залучаються професіонали-практики з досвідом дослідницької, інноваційної роботи за фахом, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база Полтавського державного медичного університету дозволяє здійснювати освітній процес, наукову роботу на сучасному рівні згідно з вимогами стандарту вищої освіти, навчального плану освітньої програми Фізична терапія, ерготерапія. Площа навчальних приміщень відповідає Ліцензійним умовам. Для реалізації освітнього процесу функціонують лекційні аудиторії (усі оснащені мультимедійними проекторами), навчальні кімнати, тренінгові, симуляційні центри, комп'ютерні класи, бібліотека та читальні зали, спортивний комплекс, спортивне містечко (оснащено сучасним футбольним полем зі штучним покриттям і мультифункціональним спортивним майданчиком для занять різними видами спорту), спортивно-оздоровчий табір «Диканська дубрава». Для

	організації доступу здобувачів до мережі Інтернет організовано бездротовий зв'язок, що покриває площі всіх навчальних корпусів університету, гуртожитків, бібліотеки та читальних залів. Крім того, для підготовки здобувачів використовуються матеріально-технічні бази закладів охорони здоров'я, організацій, підприємств, де розміщені клінічні кафедри університету (Комунальне підприємство «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»; Комунальна установа Полтавської обласної ради «Центр спортивної підготовки»; Комунальне підприємство «5-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради»; Товариство з обмеженою відповідальністю «Медичний центр Клініка Скалянського»; Приватне акціонерне товариство «Миргородкурорт», Комунальний заклад «Інклюзивно-ресурсний центр Полтавської міської ради» та ін.). На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 (із змінами і доповненнями, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347) проектування, будівництво і реконструкція будівель, споруд і приміщень університету здійснюються з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Бібліотека ПДМУ є інформаційним центром, в якому наявна сучасна наукова література з терапії та реабілітації, у тому числі ерготерапії та суміжних наук, навчальна література, законодавчі та нормативні документи, автореферати та дисертації, збірники наукових праць, періодичні видання тощо. У бібліотеці створено всі умови для якісного інформаційного та довідково-бібліографічного обслуговування відвідувачів, частково автоматизовані бібліотечні процеси, сформовані власні бібліографічні ресурси, забезпечений доступ до світових науково-метричних платформ відкритого доступу. Створені і постійно наповнюються власні інформаційні ресурси, функціонує інституційний репозитарій «eaPSMU» електронний архів – репозитарій ПДМУ. Бібліотека є членом Корпорації зі створення електронного каталогу медичних бібліотек України. Організовано тестовий доступ до міжнародних інформаційних платформ Web of Science, EBSCO Publishing, цифрової бібліотеки рецензованих журналів JSTOR (Journal STORage, США). Діє віртуальна довідкова служба, міжбібліотечний

	абонемент. Здобувачі освіти також використовують навчальні й навчально-методичні матеріали, підготовлені викладачами кафедр, що забезпечують реалізацію освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія: підручники, посібники, презентації, алгоритми виконання практичних навичок, індивідуальних завдань тощо. Методичний матеріал може надаватись як у друкованому, так і в електронному вигляді. Сервісними службами та науково-педагогічними працівниками для забезпечення освітнього процесу розробляються навчальний та робочі плани, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси, добірки навчальних аудіо- та відеоматеріалів, методичні матеріали для проведення атестації тощо. В Університеті функціонує електронна платформа забезпечення освітнього процесу «ePlato» та платформа самостійної роботи / дистанційного навчання «eAristo». Методичний матеріал адаптується до цілей освітньої програми.
1.9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод із закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та договорів з закордонними закладами вищої освіти
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код о\к	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов’язкові компоненти ОПП			
I. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Інтегрований курс. Філософія, медична етика та деонтологія	4	ПМК
ОК 2	Історія України	3	ПМК
ОК 3	Основи медичного права та антикорупційного законодавства України	3	ПМК
ОК 4	Англійська мова (за професійним спрямуванням)	5	ПМК
ОК 5	Основи латинської мови з медичною термінологією	4	ПМК
ОК 6	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	ПМК
ОК 7	Основи загальної психології та педагогіки	4	ПМК
ОК 8	Ресурси здоров’я	3	ПМК
ОК 9	Анатомія та фізіологія людини	9	ПМК
ОК 10	Філософія науки та сучасні методи організації наукового дослідження	3	ПМК
ОК 11	Міжнародне гуманітарне право	3	ПМК
ОК 12	Академічна доброчесність та грамотність	3	ПМК
Усього за цикломом		47 кредитів	
II. Цикл професійної підготовки			
2.1 Цикл професійної підготовки за спеціальністю			
ОК 13	Основи теорії та методики фізичних вправ	4	ПМК
ОК 14	Фізіологія рухової активності	3	ПМК
ОК 15	Інструментальні методи функціональної діагностики, лабораторні дослідження	3	ПМК
ОК 16	Цифрові технології в ОЗ. Кібербезпека та	3	ПМК

	кібергігієна		
ОК 17	Основи патології	6	ПМК
ОК 18	Основи фармакології та застосування ЛЗ в терапії та реабілітації	5	ПМК
ОК 19	Біомеханіка та клінічна кінезіологія з динамічною анатомією	3	ПМК
ОК 20	Внутрішні та хірургічні хвороби	6	ПМК
ОК 21	Травматологія та ортопедія	3	ПМК
ОК 22	Неврологія та нейрохірургія (з основами психіатрії)	6	ПМК
ОК 23	Невідкладна долікарська допомога	3	ПМК
ОК 24	Організація та економіка охорони здоров'я. Маркетинг медичних послуг	3	ПМК
ОК 25	Ментальне здоров'я та основи психосоціальної підтримки	3	ПМК
Усього за циклом професійної підготовки за спеціальністю		51 кредит	
2.2 Цикл професійної підготовки за спеціалізацією			
ОК 26	Основи практичної діяльності у терапії та реабілітації (вступ до спеціальності)	4	ПМК
ОК 27	Ерготерапія при порушеннях діяльності внутрішніх органів та хірургічних втручаннях	9	Іспит
ОК 28	Терапевтичні вправи	4	ПМК
ОК 29	Безбар'єрність, універсальний дизайн та інклюзія	3	ПМК
ОК 30	Професійне мислення ерготерапевта	3	ПМК
ОК 31	МКФ та МКФ ПД: обстеження й оцінка стану здоров'я пацієнта/клієнта	5	Іспит
ОК 32	Протезування різних категорій населення	3	ПМК
ОК 33	Ерготерапія при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату	6	Іспит
ОК 34	Масажні терапевтичні техніки	3	ПМК
ОК 35	Технічні засоби в ерготерапії. Основи робототехніки	3	ПМК

ОК 36	Ерготерапія при порушеннях діяльності нервової системи та посттравматичних стресових розладах	9	Іспит
ОК 37	Ерготерапія домашнього та професійного середовища	3	ПМК
ОК 38	Мовленнєва і сенсорна системи та їх порушення. Ерготерапія при порушеннях діяльності зорового та слухового аналізаторів	3	ПМК
ОК 39	Основи стоматології. Ерготерапія в стоматології	4	ПМК
ОК 40	Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування в ерготерапії. Робота з даними ЕСОЗ	6	ПМК
ОК 41	Загальна ознайомча практика за профілем спеціальності	6	ПМК
ОК 42	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності внутрішніх органів та хірургічних втручаннях	9	ПМК
ОК 43	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату	9	ПМК
ОК 44	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності нервової системи та посттравматичних стресових розладах	9	ПМК
ОК 45	Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності зорового та слухового аналізаторів	3	ПМК
ОК 46	Клінічна практика з ерготерапії в стоматології	3	ПМК
ОК 47	Науково-доказова практична діяльність в ерготерапії	5	ПМК
Усього за циклом професійної підготовки за спеціалізацією		112 кредитів	
Усього за циклом професійної підготовки		210 кредитів	
Вибіркові компоненти ОПП			
ВК	Курси за вибором	27 кредитів	
ВК 1*	Базова загальна військова підготовка (теорія)	3	Диф. залік
ВК 2	Основи теорії здоров'я та здорового способу життя	3	Залік

ВК 3	Іноземна мова (німецька)	3	Залік
ВК 4	Іноземна мова (англійська)	3	Залік
ВК 5	Іноземна мова (польська)	3	Залік
ВК 6	Теорія та технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності	3	Залік
ВК 7	Нутриціологія	3	Залік
ВК 8	Основи спортивної медицини	3	Залік
ВК 9	Преформовані фізичні чинники	3	Залік
ВК 10	Кінезіологічне тейпування	3	Залік
ВК 11	Механо- та апаратна терапія	3	Залік
ВК 12	Арт-терапія	3	Залік
ВК 13	Фітотерапія	3	Залік
ВК 14	Курортологія	3	Залік
ВК 15	Моторний контроль	3	Залік
ВК 16	СПА процедури	3	Залік
ВК 17	Фізична терапія, ерготерапія в педіатрії	3	Залік
ВК 18	Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї	3	Залік
ВК 19	Спортивна травматологія	3	Залік
ВК 20	Теорія та методика адаптивного фізичного виховання	3	Залік
ВК 21	Персональний тренінг	3	Залік
ВК 22	Основи тактичної медицини	3	Залік
ВК 23	Іміджелогія	3	Залік
ВК 24	Медіаосвіта та медіаграмотність	3	Залік
ВК 25	Анатомо-фізіологічні основи рефлексотерапії та масажу	3	Залік
ВК 26	Біохімія рухової активності	3	Залік
ВК 27	Міждисциплінарна інтеграція у сфері ерготерапії	6	Залік
ВК 28	Анатомія людини у симуляційних технологіях	3	Залік
ВК 29	Вікова анатомія та фізіологія в реабілітології	3	Залік

ВК 30	Клінічна топографічна анатомія в реабілітології	3	Залік
ВК 31	Реабілітація військовослужбовців після травми та бойових навантажень	3	Залік
ВК 32	Сучасні фітнес-технології в рекреації	3	Залік
ВК 33	Основи сталого розвитку та глобальні виклики	3	Залік
ВК 34	Кризовий менеджмент	3	Залік
ВК 35	Штучний інтелект в системі охорони здоров'я	3	Залік
ВК 36	Управління людськими ресурсами	3	Залік
ВК 37	Жестова мова	3	Залік
СП**	Лікувально-оздоровчий масаж	3	Залік
СП**	Косметологія	3	Залік
СП**	Домедична допомога в умовах воєнного стану для цивільного населення	3	Залік
Атестація			
Єдиний державний кваліфікаційний іспит		3 кредити	
Загальний обсяг освітньої програми, у тому числі обов'язкові компоненти (87,4%) вибіркові компоненти (11,3%) атестація (1,3%)		240 кредитів	

ВК1* Базова загальна військова підготовка проводиться з метою здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

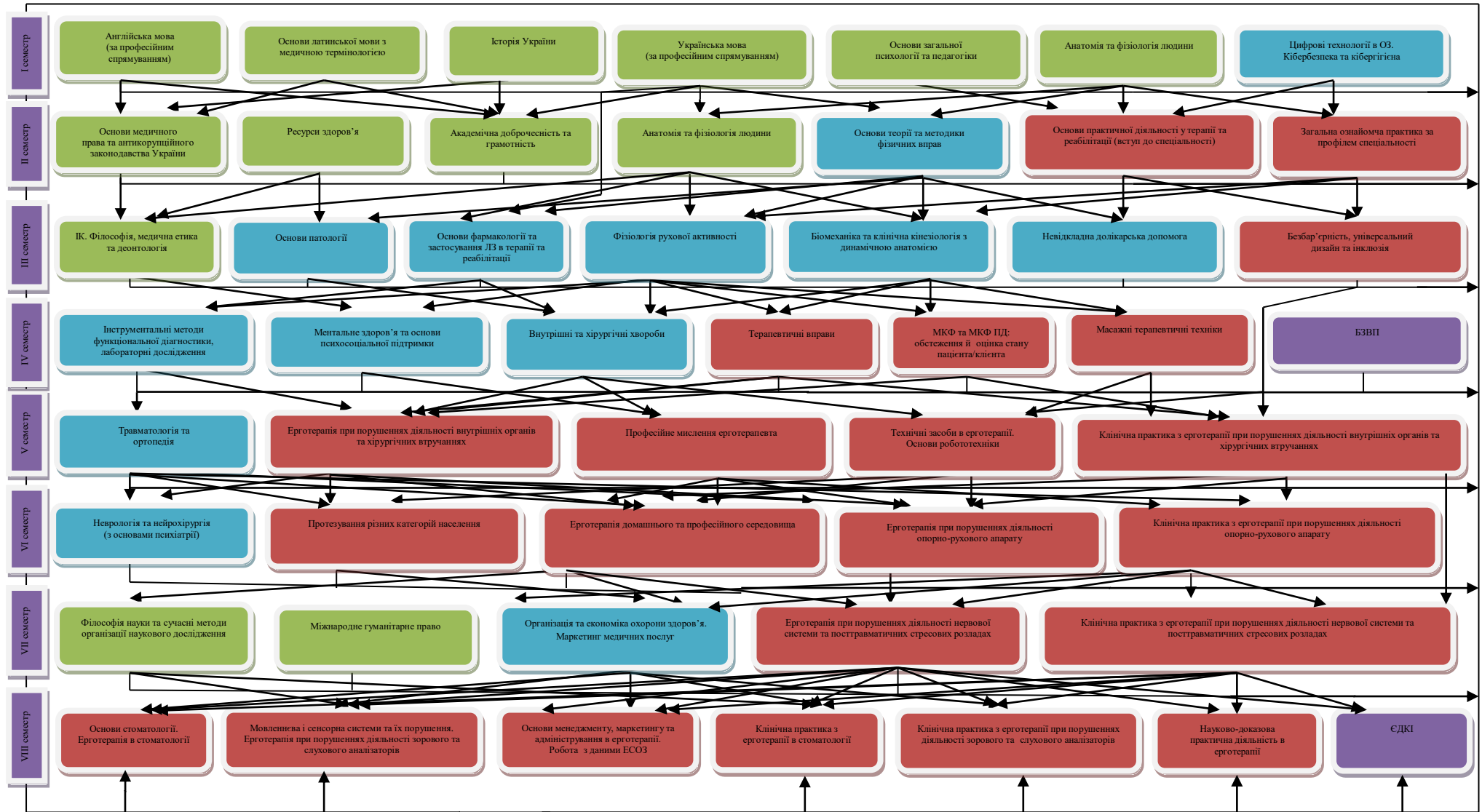
ВК1* Базова загальна військова підготовка є обов'язковою для громадян України чоловічої статі (жіночої статі – добровільно).

Від проходження **ВК1*** Базова загальна військова підготовка звільняються особи:

- які визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби;
- які до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;
- які проходили військову службу.

СП* – сертифікатні програми, які реалізуються в Університеті.

2.2. Структурно-логічна схема ОПФ Фізична терапія, ерготерапія

2.3. Рекомендований розподіл вибірових компонент ОПП Фізична терапія, ерготерапія за роками навчання

ВК	Вибіркові компоненти:	I	II	III	IV
ВК 1*	Базова загальна військова підготовка (теорія)		*		
ВК 2	Основи теорії здоров'я та здорового способу життя	*	*		
ВК 3	Іноземна мова (німецька)		*	*	*
ВК 4	Іноземна мова (англійська)		*	*	*
ВК 5	Іноземна мова (польська)		*	*	*
ВК 6	Теорія та технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності	*	*		
ВК 7	Нутриціологія		*	*	*
ВК 8	Основи спортивної медицини			*	*
ВК 9	Преформовані фізичні чинники	*	*		
ВК 10	Кінезіологічне тейпування		*	*	
ВК 11	Механо- та апаратна терапія	*	*		
ВК 12	Арт-терапія		*	*	
ВК 13	Фітотерапія	*	*	*	
ВК 14	Курортологія	*	*		
ВК 15	Моторний контроль		*	*	
ВК 16	СПА процедури		*	*	
ВК 17	Фізична терапія, ерготерапія в педіатрії				
ВК 18	Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї				
ВК 19	Спортивна травматологія			*	*
ВК 20	Теорія та методика адаптивного фізичного виховання		*	*	*
ВК 21	Персональний тренінг		*	*	
ВК 22	Основи тактичної медицини		*	*	*
ВК 23	Іміджелогія	*	*		
ВК 24	Медіаосвіта та медіаграмотність	*	*		
ВК 25	Анатомо-фізіологічні основи рефлексотерапії та масажу		*	*	*
ВК 26	Біохімія рухової активності		*	*	
ВК 27	Міждисциплінарна інтеграція у сфері ерготерапії		*	*	*

ВК 28	Анатомія людини у симуляційних технологіях		*	*	*
ВК 29	Вікова анатомія та фізіологія в реабілітології		*	*	*
ВК 30	Клінічна топографічна анатомія в реабілітології		*	*	*
ВК 31	Реабілітація військовослужбовців після травми та бойових навантажень			*	*
ВК 32	Сучасні фітнес-технології в рекреації		*	*	*
ВК 33	Основи сталого розвитку та глобальні виклики			*	*
ВК 34	Кризовий менеджмент				*
ВК 35	Штучний інтелект в системі охорони здоров'я				*
ВК 36	Управління людськими ресурсами				*
ВК 37	Жестова мова		*	*	*
СП**	Лікувально-оздоровчий масаж		*	*	*
СП**	Косметологія		*	*	*
СП**	Домедична допомога в умовах воєнного стану для цивільного населення		*	*	*

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників спеціальності І7 Терапія та реабілітація освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія за спеціалізацією І7.02 Ерготерапія проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (далі – ЄДКІ).

ЄДКІ здійснюється відповідно до Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступенів фахової перед вищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення:

ЄДКІ проводиться у два етапи:

І етап – інтегрований тестовий іспит «Крок Б», його результати визначаються як «склав», «не склав».

ІІ етап – практично-орієнтований іспит.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит у частині практично-орієнтованого іспиту проводиться в умовах наближених до професійної діяльності. Об'єктом оцінювання практично-орієнтованого іспиту є сформованість та рівень демонстрації здобувачем професійних компетентностей (загальних та спеціальних), зокрема практичних навичок необхідних для здійснення ерготерапії для осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп. Обов'язковими типами навичок та умінь, які виносяться на практично-орієнтований іспит є навички: комунікативні, практичні, когнітивні.

Успішне виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія та проходження атестації завершується видачею документа встановленого зразка з присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр терапії та реабілітації; професійної кваліфікації: асистент ерготерапевта.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми (ІК – інтегральна компетентність, ЗК-загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності)

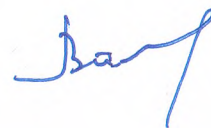
[illegible]

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45	ОК 46	ОК 47					
ПРН 01	+							+																	+																											
ПРН 02							+	+	+				+	+	+		+	+	+	+	+	+																		+	+	+	+	+	+	+	+					
ПРН 03								+															+																													
ПРН 04	+						+	+	+				+	+			+	+	+	+	+	+			+																											
ПРН 05																											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
ПРН 06							+																									+																				
ПРН 07																											+	+		+		+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						
ПРН 08																											+	+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						
ПРН 09																												+						+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						
ПРН 10																														+																						
ПРН 11										+		+			+																																+					
ПРН 12			+								+													+																												
ПРН 13																																																				
ПРН 14	+											+																																								
ПРН 15				+	+	+																																														
ПРН 16																+																																				
ПРН 17												+																																								
ПРН 18																																+																				
ПРН 19		+	+								+																						+																			
ПРН 20								+																																												
ПРН 21																																														+	+	+	+	+	+	+
ПРН 22																										+																										
ПРН 23																																																				
ПРН 24																																																				
ПРН 25		+									+																																									

Гарант освітньої програми

професор закладу вищої освіти кафедри фізичної та
реабілітаційної медицини, д.пед.н. доцент

Валерій ЖАМАРДІЙ

**Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта
ерготерапевтом при порушеннях таких систем:**

1. Серцево-судинна та дихальна системи

а. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання)
- запаморочення
- приступ ядухи
- набряк
- порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія
- підвищення/зниження артеріального тиску
- надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- втома

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- спостереження
- функціональні тести
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- вимірювання частоти серцевих скорочень

б. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- Бесіда, інтерв'ю
- Інструменти оцінки

в. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання елементів заняттєвої активності;
- рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;
- якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

- бесіда

- спостереження
- інструменти оцінки

2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кукси

2. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда

- спостереження
- інструменти оцінки

3. Неврологічні розлади

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- порушення м'язового тону
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення функцій жування і ковтання
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення моторно-рефлекторних та мимовільних рухових функцій та реакцій
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування
- огляд
- пальпація
- спостереження
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій

2. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

Засоби та методи ерготерапевтичних втручань

1. Використання підготовчих методів і засобів:

- Використання преформованих фізичних чинників
 - тепло
 - холод
 - преформована електрична енергія
- Позиціонування
- Мобілізація суглобів
- Сенсорна стимуляція
- Методики фасилітації та інгібіції
- Вибір, налаштування та навчання користуванню допоміжними засобами реабілітації (в т.ч. ортезів та протезів)

2. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:

- функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)
- функцій мимовільних рухових реакцій
- довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)
- моторики і координації органів ротової порожнини
- розумових функцій (специфічних та глобальних)
- сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)

3. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:

- рухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)
- процесуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організовувати, пристосовуватися тощо)
- умінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)

4. Терапевтичне використання заняттєвої активності:

- Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.
- Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).
- Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:

- активність повсякденного життя (ADLs)
- інструментальна активність повсякденного життя (IADLs)
- відпочинок і сон
- освіта
- робота
- гра
- дозволя
- соціальна участь

5. Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.

6. Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин.

7. Проведення ерготерапевтичного втручання у групі.

**Науково-педагогічний склад, який може забезпечити нормативний
зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований
у термінах результатів навчання**

Результати навчання	Фахова підготовка викладачів
1. Застосовувати знання та розуміння доказової бази та філософського підґрунтя щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, пояснювати їхній взаємозв'язок зі здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.	Ерготерапія
2. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань та застережень для безпечної та ефективної професійної практики.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина
3. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах, демонструвати знання методів та засобів збереження життя.	Медицина, ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
4. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь.	Ерготерапія
5. Демонструвати знання і розуміння основ ерготерапії, враховуючи моделі практики ергтєрапії (occupational therapy models), рамки практики (frames of reference), засновані на доказах, для вирішення заняттєвих потреб окремих осіб та груп, які отримують послуги ерготерапії.	Ерготерапія
6. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг.	Ерготерапія
7. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб.	Ерготерапія
8. Застосовувати у практичній діяльності знання та базове розуміння рамок практики (frames of reference), науково-обґрунтованих підходів, методів, стратегій та інструментів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованих програм ерготерапії або складової	Ерготерапія

індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості.	
9. Навчати пацієнтів/клієнтів безпечному й ефективному використанню допоміжних засобів реабілітації, ортезів, протезів та інших адаптивних засобів та пристосувань для покращення функціональної мобільності, заняттєвої участі та пересування у громаді.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
10. Створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
11. Застосовувати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних, опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт з дотриманням принципів доброчесності та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
12. Застосовувати у професійній діяльності знання національних регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, проводити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта та демонструвати навички міжпрофесійної співпраці.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
13. Застосовувати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для оцінювання та організації власної професійної діяльності, розробляти стратегії покращення ефективності власної професійної діяльності, використання робочого часу та ресурсів, результативного виконання поставлених робочих завдань.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, право
15. Демонструвати здатність до ефективного спілкування, формування та підтримки терапевтичних стосунків з пацієнтом/клієнтом, ефективною співпраці	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, психологія,

в професійному середовищі на основі цінування і поваги до рівних можливостей та заняттєвих прав, різноманітності та мультикультурності.	психотерапія, соціальна робота, корекційна педагогіка
16. Використовувати у процесі співпраці сучасні інформаційно-комунікаційні технології відповідно до потреб пацієнтів/клієнтів та їхніх родин, в тому числі надавати послуги телереабілітації.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, психологія, психотерапія, соціальна робота, корекційна педагогіка
17. Ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей, використовуючи електронні системи документації, типові форми документації, загальноприйнятую професійну термінологію та дотримуючись принципів конфіденційності та доброчесності.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
18. Застосовувати навички безперервного навчання для покращення професійної ідентичності та вдосконалювати значною мірою власний професійний розвиток протягом усього професійного життя, в самотній та автономній спосіб.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
19. Демонструвати знання процесів державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі, розвитку реабілітаційних послуг відповідно до біопсихосоціальної клієнто-орієнтованої моделі реабілітації; пропагувати верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, право

Мінімально необхідне матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

1. Допоміжні засоби реабілітації:

- для мобільності: крісла колісні, палиці, милиці, ходунки, вертикалізатори тощо, різного типу і розміру відповідно з розподілом для дорослих та дітей;

- для заняттєвої активності та участі: обладнання, матеріали та засоби для прийому їжі, годування та приготування їжі, особистої гігієни, одягання та роздягання, користування туалетом, прийому медикаментів, тощо; згущувачі рідин; асистивні технології для пацієнтів/клієнтів з когнітивними порушеннями, засоби альтернативної та допоміжної комунікації (комунікативні дошки з картками PECTs, книги, пристрої), відповідно з розподілом для дорослих та дітей.

Набори базових інструментів для налаштування допоміжних засобів реабілітації.

2. Обладнання для терапії сенсорних та рухових функцій верхньої кінцівки: комплекти обтяжувачів на руки різної ваги, комплекти кілець, конусів, прищіпок, терапевтичний пластилін, еспандери, гантелі, терапевтичні стрічки, настінне дзеркало та/або мобільне дзеркало на коліщатках, ігрові матеріали для дітей, тощо. Ортези, бандажі, слінги, матеріал та обладнання для ортезування, засоби для позиціонування різних форм та розмірів.

3. Мінімальне обладнання для проведення первинного, етапних, заключного ерготерапевтичного оцінювання:

- динамометри; пульсоксиметри; пінчметри; пульсометри; каліпери; тонометр та/або тонометр педіатричний з манжетками для дітей різного віку;

- гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки— з розрахунку один примірник на 2–3 студентів в групі;

- 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник;

- стандартизовані тести та нестандартизовані набори для проведення ерготерапевтичного оцінювання.

Рекомендації щодо приміщення: рекомендованою є наявність побудованою за принципами універсального дизайну кухні, туалетної та ванної кімнат, наявність меблів та матеріалів, що симулюють облаштування житлового помешкання для відновлення участі в активностях повсякденного життя. Будівля, що відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

Рекомендації до проведення практики за професійним спрямуванням на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Проведення практики за професійним спрямуванням є результатом взаємодії між студентом, супервізором та координатором практики від закладу вищої освіти. Супервізія є процесом нагляду за виконанням студентом частин або цілого процесу надання послуг ерготерапії на базі практики, де супервізор відповідає за якість роботи студента та за безпеку пацієнта/клієнта, що отримує послуги ерготерапії. Базою практики є заклад, установа, організація, яка надає різноманітні ерготерапевтичні послуги пацієнтам/клієнтам, має у своєму штатному складі ерготерапевтів, які можуть бути супервізорами практики, і яка заключила договір про співпрацю із закладом вищої освіти (ЗВО). Місця проведення практики за професійним спрямуванням повинні бути максимально різноманітними і охоплювати заклади охорони здоров'я, освіти та соціального захисту.

Кожен заклад вищої освіти повинен забезпечити кадрову одиницю – координатор практики. Ця особа є ерготерапевтом, відповідальним за компонент практики за професійним спрямуванням академічної програми.

Роль координатора практики передбачає:

1. Організацію та забезпечення практики згідно законодавчих, етичних та практичних професійних настанов;
2. Налагодження та підтримку комунікації з уповноваженою особою від бази практики впродовж практики;
3. Укладання договору про співпрацю між ЗВО та базами практики;
4. Встановлення цілей практики та її прогнозованих результатів на базі практики;
5. Надання настанов супервізорам практики щодо очікуваного рівня засвоєння результатів практики студентів;
6. Комунікацію зі студентами щодо встановлення та досягнення очікуваного рівня засвоєння результатів практики;
7. Комунікацію з супервізорами щодо виконання академічної програми та досягнення очікуваних результатів практики;
8. Підготовку документації та контроль за її веденням;
9. Оцінювання загальних результатів практики;
10. Вирішення конфліктних ситуацій під час практики.

Між ЗВО та базою практики укладається офіційний договір про співпрацю, який визначає обов'язки сторін.

Відповідальність супервізора практики передбачає:

1. Науково-методичне та організаційне забезпечення практики;
2. Знання законодавчих, етичних та практичних професійних настанов;
3. Планування діяльності студента під час практики;

4. Забезпечення супервізії відповідно до рівня очікуваних та досягнутих результатів практики;

5. Оцінювання успішності студента;

6. Виконання ролі професійної моделі для наслідування студентом впродовж практики.

Практику за професійним спрямуванням для студентів першого рівня вищої освіти за спеціалізацією І7.2 Ерготерапія рекомендовано розділяти на два рівні – практика І рівня та практика ІІ рівня. Кожен рівень практики за професійним спрямуванням має свою мету, вимоги до методів та залучених фахівців і очікувані результати навчання.

Практика І рівня є невід’ємною частиною дидактичного процесу і спрямована на безпосереднє спостереження ерготерапевтичного процесу у клінічному та позаклінічному середовищі, та участь у вибраних аспектах ерготерапевтичного процесу. Дана практика передбачає механізми формального оцінювання успішності студентів.

Практика І рівня може здійснюватися у різних академічних та практичних умовах із використанням:

- Змодельованого середовища
- Стандартизованих пацієнтів
- Відвідування навчальних/клінічних баз під керівництвом викладачів
- Спостереження і супервізії у практичному середовищі праці

Практика І рівня повинна здійснюватися під супервізією ерготерапевтів та асистентів ерготерапевтів. Окремі частини практики можуть супервізуватись іншими фахівцями з реабілітації (фізичними терапевтами, терапевтами мови та мовлення, соціальними працівниками, медсестрами з реабілітації), проте відповідальність за весь компонент практики несе ерготерапевт.

Супервізори практики І рівня повинні:

1. Ознайомити студентів із організацією надання ерготерапевтичних послуг у закладі, зокрема із внутрішніми правилами, процедурами, графіком роботи.

2. Забезпечити структуровану супервізію та підтримку студентам.

3. Надати студенту можливості для базового ознайомлення та спостереження у практичних умовах за процесом надання послуг ерготерапії, як із залученням студентів до безпосередньої роботи з пацієнтами/клієнтами, так і без безпосереднього залучення студентів.

4. Забезпечити супервізію та необхідну підтримку студентам, а також постійний зворотний зв’язок щодо прогресу чи проблем.

5. Демонструвати професійну поведінку, дотримання етичних норм та ефективну комунікацію відповідно до вимог закладу.

6. Підтвердити відвідування студентом практичної бази у формі, визначеній закладом вищої освіти.

7. Заповнити форму оцінки успішності студентів після завершення практики.

8. Співпрацювати з координатором практики від закладу вищої освіти.

Під час практики I рівня від студентів очікується:

1. Застосування отриманих теоретичних знань у практичних умовах праці через ознайомлення та спостереження за процесом ерготерапії у закладі.
2. Демонстрація професійної поведінки з дотриманням етичних норм та вимог регуляторних документів національного та місцевого рівня.
3. Демонстрація відповідальності і поваги до безпеки, віку, статі, стану здоров'я, культурної різноманітності, конфіденційності пацієнта/ клієнта та психосоціальних факторів, що впливають на роботу.
4. Встановлення змістовних та професійних стосунків з пацієнтами/ клієнтами і конструктивних робочих відносин з фахівцями.
5. Своєчасне звернення за допомогою та конструктивне реагування на зворотній зв'язок супервізора.
6. Демонстрація чіткої та лаконічної усної і письмової комунікації.
7. Визначення ролей та функцій, які виконує асистент ерготерапевта в практичному середовищі.
8. Розуміння сфери практичної діяльності ерготерапевта у порівнянні з асистентом ерготерапевта та іншими фахівцями; дотримання розмежування ролей та функцій ерготерапевта та асистента ерготерапевта.
9. Спостереження за ролями та функціями різних членів команди в терапії пацієнтів/ клієнтів.
10. Проведення структурованого чи неструктурованого інтерв'ю з пацієнтом/клієнтом або його рідними під супервізією.
11. Формулювання загальних терапевтичних цілей та завдань, що відповідають конкретній практичній ситуації, використовуючи цілісний підхід та об'єднуючи інформацію за допомогою супервізора.

Практика II рівня має на меті розвиток професійного мислення та рефлексивної практики, дотримання цінностей та переконань професії, розуміння професійної відповідальності та компетентностей, та опанування практичних навичок оцінювання, виконання втручань і документування. Супервізорами практики II рівня повинні бути практикуючі ерготерапевти або асистенти ерготерапевтів.

Обов'язки супервізора практики II рівня:

1. Ознайомити студентів із організацією надання ерготерапевтичних послуг у закладі, зокрема із внутрішніми правилами, процедурами, графіком роботи.
2. Забезпечити структуровану та належну супервізію та підтримку студентам, зменшуючи рівень супервізії при результативному опануванні студентами необхідних навичок.
3. Надати можливості для опанування практичних навичок щодо ерготерапевтичного процесу.
4. Забезпечити супервізію та необхідну підтримку студентам, а також постійний зворотний зв'язок щодо прогресу чи проблем.
5. Демонструвати професійну поведінку, дотримання етичних норм та ефективну комунікацію.

6. Підтвердити відвідування студентом практичної бази у формі, визначеній закладом вищої освіти.

7. Заповнити форму оцінки успішності студентів після завершення навчальної практики.

8. Співпрацювати з координатором практики від закладу вищої освіти.

Практика II рівня повинна відбуватись у практичному середовищі закладів охорони здоров'я, закладів соціального захисту населення, закладів освіти та науки, у громаді та інших установах і бути спрямована на опанування практичних навичок асистента ерготерапевта.

Під час практики II рівня від студентів очікується:

1. Демонстрація професійної поведінки шляхом:

a. встановлення, підтримання та припинення терапевтичних стосунків з пацієнтами/ клієнтами;

b. створення і підтримання конструктивних робочих відносин з фахівцями;

c. конструктивного реагування на зворотній зв'язок супервізора;

d. проявлення ініціативи для вирішення проблем і пошуку допомоги за потреби;

e. самостійного пошуку можливості для подальшого навчання та ефективного використання наявних ресурсів;

f. поваги до безпеки, віку, статі, стану здоров'я, культурної різноманітності, конфіденційності пацієнта/ клієнта та психосоціальних факторів, що впливають на роботу;

g. своєчасного оформлення всієї необхідної документації та виконання поставлених завдань;

2. Чітке розуміння меж власної компетенції та розмежувань відповідальності між ерготерапевтом, асистентом ерготерапевта, іншими фахівцями з реабілітації у процесі надання ерготерапевтичних послуг.

3. Дотримання правил безпеки, попередження ризиків та вчасне реагування на позаштатні ситуації.

4. Ефективної та результативної вербальної і невербальної комунікації з пацієнтами/ клієнтами та їх родинами, фахівцями з реабілітації та іншим відповідних персоналом шляхом:

a. точного і лаконічного документування інформації, отриманої в результаті здійснення елементів оцінювання та втручання;

b. постійного дотримання правил спілкуватися незалежно від віку, статі, культури чи етнічного походження;

c. надання чітких інструкцій, підказки та зворотного зв'язку під час ерготерапевтичних сесій;

d. активного слухання пацієнтів/ клієнтів ерготерапії, виявляючи відповідну емпатію та уникаючи засудження.

Виконання частин процесу скринінгу та обстеження шляхом:

а. отримання інформації з відповідних ресурсів, таких як власне пацієнт/ клієнт, його родина, інші важливі особи, фахівці з реабілітації та медичні працівники;

б. застосування визначених ерготерапевтом елементів обстеження як от, формалізоване та неформалізоване інтерв'ю, спостереження, стандартизовані методи обстеження;

с. спільно з ерготерапевтом опрацювання отриманої інформації для визначення сильних і слабких сторін пацієнта/ клієнта та встановлення цілей втручання.

Здійснення втручання шляхом:

а. спільного з ерготерапевтом вибору найбільш відповідних методів втручань на основі результатів оцінювання, потреб та бажань пацієнта/ клієнта і наявних ресурсів;

б. систематичного вимірювання та оцінювання виконання пацієнтом/ клієнтом заняттєвої активності для визначення ефективності створеної програми

с. рекомендування змін програми втручань на основі результатів вимірювання її ефективності та зворотного зв'язку пацієнта/ клієнта;

д. інформування пацієнта/ клієнта та інших значущих осіб про прогрес та зміни в програмі втручань;

е. участі у плануванні виписки та рекомендування ресурсів у громаді для підтримання і розширення заняттєвої участі пацієнта/ клієнта. Зарахування практики передбачає оцінювання студентів на основі рівня засвоєння визначених умінь і навичок, поданих у Додатку 7 та однієї або декількох із наступних видів робіт:

- ведення студентом щоденника практики
- ведення студентом журналу рефлексії
- виконання завдань, які надаються супервізором практики та/або координатором практики від ЗВО
- презентування студентом результатів практики у вигляді доповідей, презентацій, проєктів тощо.

**Оцінювання навчальної практики на першому (бакалаврському) рівні
вищої освіти. Складові оцінювання практики за професійним
спрямуванням**

Базові вимоги до практичної діяльності:

1. Оцінка

- a. дотримання етичних норм практичної діяльності, вимог національних та місцевих регуляторних документів;
- b. безпечне використання реабілітаційного обладнання, дотримання правил безпеки та своєчасне повідомлення керівників про екстренні ситуації;
- c. забезпечення власної безпеки та безпеки інших під час навчальної практики шляхом передбачення потенційно небезпечних ситуацій і вживання заходів щодо їх запобігання.

2. Основні принципи ерготерапії:

- a. чітко, впевнено та точно пояснювати цінності, переконання та особливу філософію ерготерапії клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди та іншим стейкхолдерам;
- b. чітко, впевнено та точно пояснювати цінність заняттєвої активності як методу і бажаного результату ерготерапії клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди та іншим стейкхолдерам;
- c. чітко, впевнено та точно пояснювати роль практикуючих фахівців ерготерапії клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди та іншим стейкхолдерам.

3. Скринінг та оцінювання:

- a. збирати з відповідних джерел важливу та необхідну інформацію про фактори, які сприяють та перешкоджають виконанню заняттєвої активності шляхом процесу оцінювання;
- b. демонструвати компетентність у виконанні елементів оцінювання відповідно до правил та процедур установи та в межах власної професійної компетентності шляхом застосування інструментів оцінювання точно та ефективно для забезпечення валідності, надійності та своєчасності результатів;
- c. виконувати делеговані елементи процесу оцінювання, застосовуючи відповідні методики та протоколи;
- d. допомагати ерготерапевту з інтерпретацією інформації відповідно до потреб, факторів клієнта та виконання заняттєвої активності;
- e. чітко, точно та лаконічно звітувати про результати оцінювання, описуючи виконання заняттєвої активності клієнтом.

4. Втручання:

- a. чітко та логічно обґрунтовувати процес втручання на основі результатів оцінювання та професійного мислення;

b. під супервізією та спільно з практикуючим ерготерапевтом використовувати науково доказову базу з професійної літератури для прийняття обґрунтованих рішень щодо втручань;

c. обирати пацієнто/клієнто-орієнтовані та заняттєво-орієнтовані втручання, які мотивують створюють відповідний виклик для пацієнта/ клієнта щодо встановлених цілей;

d. здійснювати пацієнто/клієнто-орієнтовані та заняттєво-орієнтовані втручання;

e. модифіковувати завдання та/або середовище для оптимізації виконання клієнтом заняттєвої активності;

f. рекомендувати зміни чи завершення плану втручань на основі стану клієнта;

g. документувати суб'єктивне сприйняття клієнтом результативності ерготерапевтичних втручань.

5. Менеджмент ерготерапевтичних послуг:

a. демонструвати у практичній діяльності здатність співпрацювати з іншими членами реабілітаційної команди, залучати членів родини до процесу реабілітації;

b. демонструвати знання національних, регіональних і приватних систем та правил оплати ерготерапевтичних послуг;

c. демонструвати у практичній діяльності або дискусії знання та розуміння форми організації закладу;

d. відповідати стандартам продуктивності праці чи об'єму роботи, який очікується від студента.

6. Спілкування та професійна поведінка:

a. чітко та ефективно спілкуватися у вербальний та невербальний спосіб;

b. чітко та точно вести документацію;

c. співпрацювати з супервізором навчальної практики для отримання максимальної користі від досвіду навчальної практики;

d. брати на себе відповідальність за опанування нових професійних умінь і навичок шляхом пошуку можливостей для навчання та взаємодії з супервізорами навчальної практики та іншими;

e. конструктивно та своєчасно відповідати на зворотній зв'язок;

f. демонструвати послідовну та прийнятну робочу поведінку;

g. демонструвати ефективний менеджмент часу;

h. ефективно формувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/ клієнтом та його родиною через терапевтичне використання особи терапевта та коригувати підхід відповідно до потреб клієнтів та інших стейкхолдерів;

i. демонструвати повагу до факторів різноманітності інших осіб.

Шкала оцінювання практики:

5 – зразкове виконання – студент послідовно та постійно демонструє рівень компетентності, який відповідає очікуванням та вимогам до студента щодо

конкретних навичок на даному рівні навчальної практики; демонструє значну широту та глибину у розумінні та/ або вмілому застосуванні фундаментальних знань та навичок.

4 – добре виконання – студент демонструє рівень компетентності, який відповідає очікуванням та вимогам до студента щодо конкретних навичок на даному рівні навчальної практики; демонструє належне розуміння та/ або застосування фундаментальних знань і навичок.

3 – задовільне виконання – студент демонструє обмежену компетентність у конкретних навичках (не завжди відповідає очікуванням та вимогам до студента щодо конкретних навичок на даному рівні навчальної практики); демонструє обмежене розуміння та/або застосування фундаментальних знань і навичок (демонструє деякі прогалини та/або неточності).

2 – незадовільне виконання – студент не здатен продемонструвати рівень компетентності у конкретних навичках, який відповідає очікуванням до студента даного рівня практики діє неналежним чином; демонструє неадекватне розуміння та/або застосування фундаментальних знань і навичок (демонструє значні прогалини та/або неточності).

Примітка: оцінка 2 – незадовільне виконання – на будь-яку із складових оцінювання не дозволяє зарахувати навчальну практику.